

لائو تزو

دائو دِ جینگ

ترجمہ احسان عباسلو

مقدمه مترجم

سخن نخست:

دائو دِ جینگ یا تائو تِ چینگ یک متن کلاسیک چینی است. در خصوص تاریخ نگارش آن جای تردید وجود داشته و دارد، اما قدیمی ترین متن به دست آمده به اواخر قرن چهارم پیش از میلاد بازمی گردد.

این اثر به همراه جوآنگتسی^۱ آثار اصلی و پایه در فلسفه تائوئیسم محسوب می شوند و بسیاری دیگر از اندیشه ها و مکاتب نظیر کنفوسیوسیسیم و بودیسم چینی از این دو متن بهره ها برده اند. جوآنگتسی مجموعه ای از حکایات و افسانه های چین باستان است که به وسیله فردی به نام استاد جوآنگ به رشته تحریر درآمده است.

1. Zhuangzi

دائو دِ جینگ همواره منبع الهام بسیاری از هنرمندان در حوزه‌های مختلف نظیر نقاشی، خطاطی، شعر و غیره بوده و می‌توان به طور مستقیم یا غیرمستقیم در آثار هنرمندان ذن و علاقه‌مندان به فلسفه‌های بودیسم و تائوئیسم اثر آن را رصد کرد.

Tao یا Dao به معنی طریق و راه است که البته در این فلسفه معنای خاص دارد تا عام؛ بدین ترتیب که منظور از طریق آن طریقی است که از هستی برآمده و به هستی ختم و با آن یکی می‌شود، طریقی خاص که در عین خاص بودن نامی بر خود نمی‌بیند.

Te یا De به معنای فضیلت و سرشت فردی یا قوای درونی است. همچنین معنای قدرت الهی و آسمانی نیز از آن گرفته شده است. این کلمه در متون مدرن، کمال اخلاق و خیر نیز معنا شده است.

Ching یا Jing هم مترادف کتاب بزرگ یا کلاسیک است که در مجموع معنای دائو دِ جینگ می‌شود: کتاب طریقی فضیلت^۱.

اثر منسوب به لائوتسه یا لائوتزو بوده که نامش در اصل لقب او و به معنای «استاد پیر» است. نام اصلی او را دان لی یا ار لی گفته‌اند. درخصوص تاریخ تولد وی نیز محل بحث

1. *The Book of the Way of Virtue*

فراوان است. وی فیلسوف و نویسنده‌ای چینی است که بنیانگذار تائوئیسم نیز محسوب می‌شود. برخی او را متعلق به قرن ششم پیش از میلاد و همعصر کنفوسیوس دانسته‌اند اما برخی دیگر اعتقاد دارند که لائو پیش از کنفوسیوس و در قرن چهارم یا پنجم می‌زیسته است. اولین اشارات به لائو در کتاب تذکره که توسط مورخ چینی سیما کیان^۱ به رشته تحریر درآمده دیده می‌شود که او را متعلق به قرن اول قبل از میلاد می‌داند اما قدیمی‌ترین متنی که از خود دائو پیدا شده مربوط به قرن چهارم پیش از میلاد است.

این اثر ۸۱ بخش یا گفتار دارد. آن چنان که ادعا می‌شود دائو دِ جینگ ابتدا این نظم بخش‌بندی را نداشته و ساختاری پیوسته‌تر داشته. اما برای فهم بهتر و درک درست‌تر چنین بخش‌بندی انجام شده است. از گفتار اول تا ۳۷ Tao Ching از گفتار ۳۷ تا ۸۱ Te Ching نامیده می‌شود.

سبک نگارشی این گفتارها ایجازی، مختصر و دو شیوه نوشتاری در آن مشهود است: عبارات کوتاه و اخباری به همراه تضاد مفهومی. اولی شاید به واسطه سلاست و روانی و ایجاز، به حفظ متن و خوانش کمک کند، اما دومی، یعنی آن تضاد مفهومی، ذهن را به کاوش و پویایی وا می‌دارد چرا که مدام داشته‌های ذهنی را بر هم می‌ریزد.

1. Sima Qian